

ידיעות המזכירות

שונות ולא לקבל מודעות פרסומת ל"משק הבקר והחלב".

3. למסור את הפרס על שם שפרוני ז"ל למשק עי-צורים בעד הישגיו בתנובת עדרו בתשט"ו.

4. לשתף פעולה עם המחלקה לחינוך חקלאי שליד משרד החקלאות בדבר בחינת תלמידים בבתי הספר החקלאיים בעבודה המעשית ברפת. 5. לברר את האפשרויות של השתתפותו בתערוכה החקלאית שתפתח בבית-דגון בחודש מאי השנה.

ביזמת ההתאחדות ובשיתוף פעולה עם מרכז "תנובה", הולכת ומבוצעת באזור עמק הירדן תכנית של קירור חלב והובלתו ישר מן המשק למרכזי הצריכה באמצעות מיכלית. בגלל גורמים בלתי תלויים בנו נדחתה התחלת הביצוע לזמן מה, כך שלא נספיק לבצע זאת בעונת השפע של החלב בעמק הירדן, אבל גם מהתקופה המקוצרת אנו מקוים ללמוד על המשך פעולה זו באזורים אחרים.

ההתאחדות קיימה יחד עם המרכז החקלאי, משרד החקלאות והחקלאית שורה של דיונים והתייעצויות עם גורמים שונים בדבר קבלת פיצויים למשקים שנפגעו ממחלת ההיפרקרטוזיס. בפעולה זו הוחל מיד לאחר שהתגלה בעקבות עבודתם של הפרופ' אולפסון והד"ר שטורמן, מה גרם למחלה, שהביאה הרס כה רב למספר ניכר של עדרים.

ביום ה' 14.3.1956 כונסו באי-כוח המשקים שנפגעו ביותר מהמחלה ונמסר להם דר"ח על הפעולה לקבלת פיצויים ואפשרויות שיקום עדריהם. הח"ח אישרו את פעולת המוסדות והע" לו הצעה לתבוע השתתפות משרד החקלאות בשיקום העדרים.

בסיכום הדיון נבחרה משלחת מבאי-כוח המשקים ובהשתתפות ב"כ המרכז החקלאי, אשר תתיצב בפני שר החקלאות ותתבע ממנו את השתתפות משרדו בעזרה למשקים. כן סוכם

ביום ה' 22.1.1956 התקיימה ישיבת המזכירות בהשתתפות הח' כנרתי מהמרכז החקלאי. במרכז הדיון עמד דר"ח הפעילים על המו"מ בשאלת מחיר החלב והצעה לקרוא לכינוס אועקה כדי להעלות את הפרשה על במה פומבית לידיעת הציבור הרחב ולהוסיף משקל למאבקנו עם מוסדות הממשלה. אחרי דיון ממצה הוחלט פה אחד לקיים את הכינוס ביום 26.1.1956.

נדונה פניה מטעם המנהל למשק-החלב, שנת-מנה ע"י משרד ראש-הממשלה, להשתתף בועדה להיגיינה של החלב. מאחר שההתאחדות אינה רואה במינהל הממונה את המוסד המוסמך המ-שקף גם את דעת יצרני החלב והיא תובעת את הקמת המועצה הציבורית לענף החלב, נדחתה ההכרעה בפניה זו עד שיתבררו פרטים בהמשך המו"מ על הקמת המועצה.

המזכירות החליטה לפנות ל"תנובה" בתביעה להנהיג תשלום עבור חלב בהתאם לטיבו. החלטה זו באה בעקבות התקלות בהכנת חלב מפוסטר בבקבוקים, שלמענו דרוש חלב נקי בעל איכות מעולה. כיון שגורל השיווק של חלב שתיה תלוי במידת הצלחתו של החלב המפוסטר בבק-בוקים, ומשום כך דרושות השקעות מרובות במשק, כדי להגיע לחלב בעל האיכות המתאימה, מצאה המזכירות לנכון לתבוע תשלום פרמיות בהתאם לטיב.

באותה ישיבה הוחלט על שיגור משלחת לשר החקלאות בהרכב הח"ח נחודקין, לוז'נסקי ווגר של. על המשלחת לתבוע את הסרת הפיקוח מענף החלב.

אושרה השתתפות ההתאחדות בסך 250 עד 300 ל"י בהכנת סקר לייעול ומיכון ענף הבקר במשק המושבי. הסקר מבוצע ביזמת מזכירות תנועת המושבים באמצעות המכון לפריון עבודה. בישיבת המזכירות מיום ה' 29.2.1956 הוחלט בין היתר בנקודות הבאות:

1. להציע למרכז "תנובה" לקחת בחשבון כבסיס לקביעת מחיר החלב ליצרן חלב בעל 3% שומן.
2. לא להיענות להצעות של פירמות מסחריות

מחלת ה"היפרקרטוזים" בישראל

התגלות המחלה ותופעותיה

באוקטובר 1948 נתבקשה המחלקה לשירותים וטרינריים של "החקלאית" לבדוק את עדר הבקר במשק כשמר-השרון, שמצב בריאותו היה בכל רע. הממונים על המחלקה, לאחר ביקורם הראשון במשק, נוכחו שיש צורך בביקורים נוספים כדי לעקוב אחרי מהלך המחלה ועריכת תצפיות. העדר מנה אז 136 ראש: 71 פרות ו-65 בני-בקר.

להלן תיאור מצבו של העדר, כפי שנתגלה לעיני באי-כוח המחלקה לשירותים וטרינריים.

1. מצב העגלות: מצבן הגופני של העגלות היה ירוד ביותר. הן היו אפאתיות, מחוסרות תיאבון; פיגרו מאוד בהתפתחותן; עור גופן היה קשה בהרבה מקומות, בעיקר על הצוואר; קיפולים רבים נראו בעור. שבחלקו היה קרח. הקרניים היו בלתי מפותחות, העיניים דמעו, מן הנחיריים והפה נול ריר. סצעים שגשוגיים (פרוליפראטיביים) נראו בחלל הפה — על החניכיים וכן על הלשון ומתחתה. הרבה עגלות נוגעו בדלקת איברי העיכול והריאות. שיעור התמותה של אלה היה רב, ולמעשה חוסלו כל בני-הבקר במשך זמן קצר.

תמונה טיפוסית של מחלת ההיפרקרטוזיס (מתוך "דירי סיאנס")

משק צריך להיות צפוי לבקורת באחד מימי החודש. אנו מבקשים לא לעשות קשיים למבקרים בקשר לקיום הוראה זו. הוחלט עליה בועדה לספר העדר, כדי להבטיח בקורת מהימנה.

לשגר שליח לארה"ב, במידה והמו"מ לקבלת פיצויים מחברת "סניקלר" יחייב זאת. בקשר למו"מ זה, המתנהל באמצעות הנספח המסחרי של שגרירותנו בושינגטון, הוכן תזכיר על מהלך המחלה ומידת הנזקים שנגרמו, שהננו מפרסמים אותו כנספח לחוברת זו.

בפברואר התקיים במדרשה לחקלאות קורס לבוקרים מתקדמים. בו השתתפו 51 חברי תכנית הלימודים הקיפה את תורת ההזנה, הטיפוח וכלכלת הענף.

לידיעת מרכזי הענף במשקים
החל מחודש אפריל יבוטל הגוהג של הודעה מוקדמת על תאריך בקורת החלב במשק וכל